

Política | Actualitzat el 27/06/2021 a les 21:45

Com va ser la primera reunió a soles entre Puigdemont i Junqueras des del 2017?

Joan Serra Carné i Oriol March, periodistes de NacióDigital, reconstrueixen a "Enemics íntims" (Pòrtic) tots els detalls de la relació entre ERC i l'espai polític de Junts al llarg de l'última dècada

Joan Serra Carné i Oriol March, autors d'«Enemics íntims» | Adrià Costa

La història del procés és, també, el relat de la competència -i, sovint, de la desconfiança- entre **ERC** i l'espai que ara aixopluga **Junts per Catalunya** després de successives refundacions. No es pot entendre la gestió de la consulta del **9-N**, o bé els dies posteriors al referèndum de l'**1-O** sense analitzar les relacions personals entre **Artur Mas** i **Oriol Junqueras**, i també entre Junqueras i **Carles Puigdemont**. El procés, en redefinició des de la **tardor del 2017** i en una nova fase després dels indults als presos polítics, és el motor principal de competició entre dos espais que pugnen per una hegemonia que, com va quedar demostrat el **14-F**, encara no està definida del tot (<https://www.naciodigital.cat/noticia/215897/independentisme-reforca-majoria-salta-primer-cop-mur-50>).

Joan Serra Carné, redactor en cap de **NacióDigital**, i **Oriol March**, cap de Política, radiografien a *Enemics íntims* (Pòrtic) (<https://www.grup62.cat/livre-enemics-intims/329185>) la relació entre ERC i Junts des del 2012 fins a la formació del Govern que lidera **Pere Aragonès** (<https://www.naciodigital.cat/noticia/220072/erc-junts-tercera-temporada-escapar-se-incendi-extremis>). Per reconstruir tots els episodis clau, Serra i March han parlat amb una trentena de

fontes de primer nivell, totes elles coneixedores de manera directa dels episodis que expliquen l'última dècada. En el llibre s'hi descriuen escenes inèdites, decisions que fins ara no havien transcendit i episodis que certifiquen fins a quin punt les relacions personals, en política, són rellevants.

Al llarg del text **-del qual n'oferim un avançament editorial a continuació**, corresponent al primer capítol- s'hi descriu com es va arribar al 9-N, com la desconfiança va impactar en el capital polític de l'1-O, com van ser els pitjors dies de **Quim Torra** a Palau, com van anar les negociacions per formar l'actual executiu i, sobretot, fins a quin punt els dos espais polítics principals del país s'han mirat de reüll. La història del procés és, també, el relat de **dos enemics íntims que han surfejat entre retrets quasi una dècada de col·laboració** que es va encetar el 2012.

El llibre també reconstrueix carpetes tangencials en la relació entre les dues formacions, com ara la **reordenació de l'espai postconvergent** -peça bàsica per entendre la competència electoral entre socis-, un intent de mediació a través del lehendakari **Íñigo Urkullu** per evitar que l'Estat intervingués els Mossos en ple foc al carrer per la sentència del Suprem, els detalls de la tria de Puigdemont com a president de la Generalitat o **l'única reunió que va fer el Govern de l'1-O tres anys després del referèndum**, entre d'altres episodis amb informació inèdita. Un retaule amb **Barcelona, Lledoners, Estremera, Waterloo i Ginebra** com a eixos d'un relat sense el qual no es pot entendre l'evolució del procés i com s'ha arribat fins aquí.

[despiece]Capítol 1: El retrobament

Fan falta gairebé tres anys, una mediació vehiculada per tercers i la flexibilització del règim penitenciari perquè sigui possible la primera conversa entre Carles Puigdemont i Oriol Junqueras des del **27 d'octubre de 2017**. A finals de juny del 2020, tots dos s'empassen l'orgull, aparquen els retrets que els han convertit en adversaris més que en socis polítics i accedeixen a connectar-se per videoconferència. En són testimonis alguns dels qui més han empès per refer les relacions, com ara l'exconseller **Xavier Vendrell**, diversos presos polítics que compleixen condemna a Lledoners, els equips de confiança dels dos líders i dirigents d'Òmnium. El primer contacte és fred. **De política se'n parla més aviat poc**. Hi ha bones paraules, cordialitat i preguntes personals plantejades amb cortesia.

[nointext]

Trencar el gel ha costat. I molt. El llibre que Puigdemont ha firmat amb l'amic i periodista **Xevi Xirgo** ha dinamitat la feina d'acostament a Waterloo teixida amb paciència per Marta Rovira des de **Ginebra**. El primer dels dos volums, que arriba a les llibreries el juliol del 2020 i està farcit d'acusacions de deslleialtat a Junqueras, ha fet que a ERC es donessin per estèrils els esforços d'entesa dels mesos precedents, fins al punt que **Rovira demana explicacions al líder de Junts** quan té coneixement del contingut del llibre. La secretària general dels republicans sent que ha fet feina en va en els contactes setmanals amb Waterloo per refer una unitat malmesa, una tasca sacrificada a la qual se sumen més dirigents, com **Josep Rius**, persona de la màxima confiança del president a l'exili. Rovira no entén que Puigdemont cremi tots els ponts en un llibre, i l'hi recrimina.

Junqueras ni tan sols el llegeix, però n'hi expliquen els detalls col·laboradors propers que entenen que hi havia un pacte per evitar linxaments públics en forma de projectes editorials. Puigdemont, que ja havia dit que buidaria el pap quan hagués passat el judici i la **sentència del Tribunal Suprem** -perquè s'havia sentit atacat permanentment i oblidat pels republicans des que aquests havien descartat la seva investidura telemàtica el 30 de gener de 2018-, considera que s'ha limitat a complir amb el compromís d'explicar la seva veritat després d'haver estat pacient. Un relat al qual dona forma el director d'*El Punt Avui*, que no és catalogat per ERC com un apuntador neutral dels fets; es recorda com havia acompanyat Puigdemont en reunions a soles amb Junqueras durant la legislatura del referèndum mentre dirigia el rotatiu. Ningú, doncs, es presenta com a culpable. **Tots dos se senten víctimes en algun moment**, un a l'exili i l'altre a la presó.

Junqueras i Puigdemont, la tardor del 2017. Foto: Adrià Costa

La digestió dels fets viscuts en la legislatura d'acceleració del procés continua sent pesada. **Puigdemont pensa que Junqueras no va anar de cara** ni li va fer costat en els moments més complicats de la seva presidència. I no s'està d'enviar missatges a consellers del seu Govern per fer saber que **la irritació que li provoca el líder d'ERC** -a qui atribueix una conducta poc lleial- no ha desaparegut tres anys després. A Junqueras, en canvi, el molesta que es faci passar els republicans com a traïdors quan ell se sent responsable d'haver arribat fins al final amb el referèndum, una fita que sempre situa com a exemple de compromís i ambició, en contraposició a la **consulta del 9 de novembre de 2014**, que tant va erosionar la seva relació amb Artur Mas. El president d'ERC no accepta que es critiqui el compromís amb l'estat propi del seu partit pel fet de voler treure rèdits en la via dialogada, i raona que, amb el seu comportament, l'independentisme és més a prop de tornar-ho intentar.

Tots dos s'han carregat de raons des de fa temps. Les reunions telemàtiques que se succeeixen **l'estiu del 2020** -n'hi ha almenys cinc- pretenen enderrocar, doncs, els murs de desconfiances que els mantenen allunyats. Després del primer contacte, de gestació complicada perquè va precedit de mesos de tibantors, s'encadenen converses amb més i menys participants. **I n'hi ha una, només una, en què Puigdemont i Junqueras parlen sols, sense acompanyants.** És una trobada que gravita entorn de temes personals. Des de Waterloo, Puigdemont retrata la vida a l'exili, que defineix com a dura. Junqueras l'escolta des d'un despatx de **Fonollosa**, un municipi del **Bages** governat per ERC, on treu rendiment de les hores que li concedeix l'aplicació de l'article 100.2 del reglament penitenciari, que permet als dirigents independentistes sortir de la presó per treballar o fer tasques de voluntariat.

El cap de files d'ERC, de vegades críptic, passa de puntetes sobre la presó en el diàleg amb Puigdemont. La conversa tampoc deriva cap a l'anàlisi del que va passar la tardor del 2017. És un

intercanvi d'impressions planer, per bé que s'hi destil·la un rerefons polític, perquè els dos dirigents analitzen l'actualitat. **Intenten mirar més endavant que enrere.**

[/despiece]